

ИЗВЕШТАЈ О СПОЉАШЊЕМ ВРЕДНОВАЊУ

Школа и место: Предшколска установа „Сунце” у Куршумлији	Тим евалуатора: <i>Младеновић</i> Душица Младеновић, руководица тима
Школска управа: Ниш	<i>Мирјана Спрекар Станковић</i> Мирјана Спрекар Станковић
Датум/период вредновања: 10 - 11. децембар 2015. године	<i>Јасмина Гејо</i> Јасмина Гејо
Напомена:	

КВАЛИТЕТ РАДА ШКОЛЕ:

Општи квалитет образовне установе оцењује се оценама: 1, 2, 3 и 4, с тим да је оцена 4 највиша оцена.

- 4 Оценом 4 оцењује се установа која остварује више од 75% свих стандарда укључујући 100% стандарда који су кључни за вредновање.
- 3 Оценом 3 оцењује се установа која остварује више од 50% свих стандарда укључујући 75% стандарда који су кључни за вредновање.
- 2 Оценом 2 оцењује се установа која остварује више од 30% свих стандарда укључујући 50% стандарда који су кључни за вредновање.
- 1 Оценом 1 оцењује се установа која не остварује минимум од 30% свих стандарда укључујући 50% стандарда који су кључни за вредновање.

Опис установе и контекст

Предшколска установа „Сунце” у Куршумлији почела је рад 1979. године. Традицију има од 1934. године када је при тадашњој Државној основној школи у Куршумлији основано прво забавиште.

Данас Установа обавља делатност у два објекта. Матични објекат „Сунце” налази се у центру града, а објекат „Чаролија”, изграђен 2008. године, налази се у насељу „Расадник”. Оба објекта су грађена наменски и потпуно су функционални. Објекти располажу простором који обухвата: радне собе (са пратећим санитарним просторијама), кухињу, канцеларијски простор, помоћне просторије и двориште. Фискултурну салу има само матични објекат. Објекат „Чаролија” нема довољно простора за све заинтересоване, а две припремно-предшколске групе (полудневни боравак) раде поподне, у просторијама целодневног боравака.

Школске 2015/16. године, васпитно-образовним програмом у оквиру Предшколске установе „Сунце” у Куршумлији обухваћено је укупно 353 деце у 16 група: 290 деце у целодневном бораваку у 12 група и 63 детета у припремном предшколском програму у полудневном бораваку (4 сата). У објекту „Сунце” постоје: 3 јаслене групе (54 детета) и 6 мешовитих (млађи, средњи и старији узраст – 162 детета) у целодневном бораваку и 2 групе (31 дете) у припремном предшколском програму; у објекту „Чаролија”: 1 јаслена група (16 деце) и 2 мешовите (млађи и средњи узраст – 58 деце) у целодневном бораваку и 2 групе (32 деце) у припремном предшколском програму.

Васпитни и васпитно-образовни рад реализују 26 васпитача и 2 медицинске сестре-васпитачи. Установа има помоћника директора, једног стручног сарадника - за физичко васпитање, једну медицинску сестру за превентивно-здравствену заштиту, 4 радника за правне, административне и финансијске послове и 21 радника за техничке и послове одржавања хигијене. Директор установе је Гордана Николић, у првом мандату.

**Предшколски програм,
годишњи план рада и
развојни план**

Опис квалитета

Развој Установе програмиран је и планиран на основу прописа уз уважавање специфичности: документи Установе (Предшколски програм, Годишњи план рада, Развојни план...) израђени су и усвојени у складу са прописима; у Годишњем плану и Предшколском програму (са Анексом) видљиве су активности и специфичности установе које се односе на остварење васпитно-образовне, превентивно-здравствене и социјалне функције установе; уз неке сувишне елементе (подаци који су релевантни за годишње планирање) дате су специфичности установе које се односе на врсте и трајање програма који се реализују, величину објеката, кадар, исхрану, критеријуме за упис деце, активности за повећање обухвата деце... Правац развоја установе (заснован на анализи услова рада, потенцијала и слабости) дефинисан је у мисији и визији (Развојни план 2011-2016) и подржан планирањем одговарјућих активности у циљу остварења мисије установе.

Документи установе међусобно су усклађени. У Годишњем плану рада оперативно су разрађени структурни елементи предшколског програма и уграђени су елементи из Развојног плана (постоји Акциони план којим је разрађено остваривање Развојног плана на годишњем нивоу).

Све интересне групе (васпитачи, родитељи, локална заједница), али у различитом степену, учествују у осмишљавању и реализацији програма и планова: у већину фаза припреме и доношења докумената укључени су представници интересних група, односно имали су могућност увида у нацрте докумената и прилику да дају коментаре и сугестије у циљу унапређивања квалитета; припремање докумената се формално заснива на заједничкој квалитативној анализи остварености планираних активности и приоритета у претходном периоду, али није довољно видљиво да представници свих заинтересованих група активно учествују у унапређивању квалитета планова и програма.

Садржај докумената обезбеђује подршку за потребе деце и њихових породица. У документима установе планиране су активности за пружање подршке деци и породици (обезбеђивање сигурне и безбедне средине за децу, задовољавање васпитно-образовних потреба, остваривање превентивно-здравствене и социјалне заштите деце и породица, пружање подршке породици – неговање сарадње, унапређивање родитељских компетенција...). На основу анализе потреба и постојећих ресурса реализује се посебан програм Играоница „Сви у вртић, вртић за све” за децу која не похађају ниједан облик организованог предшколског васпитања и образовања; као специјализовани програми у понуди су Школа енглеског језика, Школа играња – плеса, програм „Вежбајмо у вртићу”, а као повремене/пригодни програми организују се квизови, маскенбали/карневали и такмичења у рецитовању. У Годишњем плану рада постоји Програм заштите деце од насиља, занемаривања и злостављања са набројаним планираним превентивним активностима, одговорностима, динамиком и начином реализације. Садржај планираних активности као и динамика реализације могли би бити прецизнији ради ефикаснијег праћења.

Васпитно-образовни рад	Опис квалитета
	<p>Физичка средина Установе (унутрашњи и спољашњи простор, дидактички материјал) организована је, опремљена и осмишљена тако да подстиче учење и развој деце: простор омогућава активности у малим групама, окупљање целе групе, а и осамљивање деце; углавном су уочљиве функционалне целине (центри интересовања, кутићи) које омогућавају истовремено одвијање различитих активности деце у малим групама (мада су у појединим радним собама те целине мале, односно онолике колико дозвољава расположиви простор); материјали (игровни, природни, реквизити...) уредно су сложени, означени, употребљиви и доступни; собе, простори испред соба и ходници обogaћене су радовима деце који илуструју васпитно-образовни процес – углавном актуелна дешавања (пројекти/теме које се обрађују).</p> <p>Социјална средина која влада у Установи подстиче учење и развој деце: у групама се негује позитивна атмосфера, спонтана и отворена за комуникацију (васпитачи поштују индивидуалне разлике међу децом, пажљиво слушају децу и подстичу их да слушају једни друге; деца спонтано и слободно питају; често се користе похвале...); васпитачи најчешће правремено и примерено реагују на различита емоционална изражавања и специфичне реакције сваког детета; уважавају се различитости, и углавном се подстичу индивидуалност и креативност код деце; поштују се или се деца позивају на договорена правила понашања у свим ситуацијама; деца имају прилике да остваре контакт и интеракцију са децом различитих узраста и са одраслима (нпр. посете другим установама, институцијама...); васпитачи уважавају интересовања и идеје деце у планирању и реализацији дневних активности.</p> <p>План васпитно-образовног рада групе углавном чини основу за оптимално напредовање у учењу и развоју детета: планирани задаци и активности уважавају различите стилове и форме учења детета (понуда разноврсних активности, метода и облика рада, средстава); различити типови активности у току дана повезују се у смислену целину (најчешће на основу теме); уважавају се интересовања и искуства деце (повезују се теме/области рада са ситуацијама из свакодневног живота у вртићу и код куће); у сарадњи са децом и родитељима планирају се различити мањи пројекти, на нивоу групе или вртића (нпр. укључивање чланова породице у израду костима...); програмирање васпитно-образовног рада је документовано (књиге рада, портрфолија деце и групе); постојећи ИОП-и су интегрисани у планове рада група. Међутим, у књигама рада најчешће није видљиво да су циљеви и задаци постављени у складу са подацима добијеним систематским посматрањем, уоченим интересовањима, потребама деце и резултатима вредновања васпитно-образовног процеса: није свуда уочљива повезаност података у белешкама о деци са планом рада, нити веза периодичне евалуације и даљег планирања, односно, не препознају се увек специфичности група у књигама рада.</p> <p>Игре и активности одговарају актуелним потребама, интересовањима и способностима детета и подстичу даљи развој и учење (разноврсна понуда игара и активности у току дана уз уважавање потреба и интересовања деце); деца имају прилику да бирају и учествују у различитим играма; учење деце одвија се кроз различите типове активности (истраживачко-сазнајне, изражајно-стваралачке, друштвене, животно-практичне...); непосредна дешавања и животне ситуације деце представљају изворе садржаја у васпитној групи (рођендани, играчке, актуелна дешавања...); игре и</p>

активности деце најчешће су осмишљене на принципима кооперативног учења (активности углавном подстичу сарадњу са другом децом у процесу учења).

Ритам живљења у установи прилагођен је потребама деце: распоред дневних активности прилагођен је узрасним карактеристикама и индивидуалним потребама деце; уважавају се индивидуалне разлике међу децом у погледу здравствено-хигијенских навика, потреба за храном и сном; постоји равнотежа активнијих и мирнијих периода током дана, без ситуација чекања и празног хода; активности деце на отвореном простору организују се свакодневно (осим када екстремни временски услови не дозвољавају).

У установи се тимски стварају оптимални услови за адаптацију деце: пре поласка детета у вртић у сарадњи са родитељима договарају се одређене активности у циљу припремања детета за полазак у вртић; родитељима се пружа правремена стручна подршка (индивидуална и организована; консултације и предавања, литература); током процеса адаптације родитељи имају могућност да се непосредно укључе у рад васпитне групе. Пратећа документација (план адаптације) и евиденција (праћење адаптације) постоји само у јасленим групама.

Дечји развој и напредовање	Опис квалитета
	<p>Деца су мотивисана и активно укључена у игре и активности. Однос детета и васпитача карактерише партнерски однос, како у развијању дечије игре и активности, тако и у истраживању и решавању различитих проблема. Дете има могућности да се игра самостално, са другом децом или уз учешће и подршку одраслих. У различитим играма и активностима, дете и васпитач преузимају различите улоге у игри (партнер, модератор, учесник...). Детету се пружа прилика да учествује у процесу избора радова/продуката за документовање свог развоја.</p> <p>Основу процеса васпитно-образовног рада углавном чини праћење напредовања деце у развоју и учењу. Развој детета се прати у различитим ситуацијама и активностима, о чему се родитељи информишу (дневно, квартално, према потреби...), а имају и могућност увида у дечје радове. Практикује се свакодневна комуникација између родитеља и васпитача о свим аспектима раста, развоја и напредовања детета. Осим усмене комуникације постоје сандучићи (за сваку групу) за примедбе и сугестије родитеља. У процесу праћења често нису довољно јасно дефинисани циљеви и начини њиховог остваривања. Није увек видљиво да је систематско праћење развоја/напредовања деце у функцији програмирања васпитно-образовног процеса.</p> <p>Деца (укључујући и децу којој је потребна додатна подршка) остварују напредак у развоју и учењу о чему постоји разноврсна документација (белешке, дечји производи, фотографије, радни листови...). Процена напредовања се врши на основу података добијених посматрањем, праћењем и увидом у продукте детета. Процена напредовања деце којој је потребна додатна васпитно-образовна подршка врши се на основу педагошког профила и у функцији је индивидуализације рада.</p>

Подршка деци и породици	Опис квалитета
	<p>Запослени и родитељи доживљавају Установу као безбедну и сигурну средину. Анализа ризика у Установи, односно објектима Установе, и непосредном окружењу основа је за обезбеђивање сигурне и безбедне средине. Израђен је Акт о процени ризика у сарадњи са инжењерима заштите на раду. Установљена је и свеска за бележење свих потенцијално ризичних места са предлозима за санирање како би се осигурала безбедност физичке средине за боравак деце. Формиран је Тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања и израђен план превенције, као и правила понашања у Установи. Обавештења о поступању у случају да се насиље догоди истакнута су у објектима, у виду шема. Мрежа за решавање различитих врста насиља и заштите права детета функционише и о томе се води евиденција. Планиране превентивне активности које доприносе безбедности реализују се (мада је планирана динамика недовољно прецизна што отежава праћење реализације). Обезбеђују се различити начини информисања и подучавања родитеља и запослених са циљем заштите права детета (тематски родитељски састанци, предавања, обавештења на огласним таблама за родитеље посебно за сваку васпитну групу, информативни лифлети, укључивање у рад тимова, сајт Установе...).</p> <p>Установа осигурава да потребе деце и родитеља буду задовољене. Примењују се критеријуми за упис деце у складу са законском регулативом. Програм превентивно-здравствене заштите постоји и спроводи се: рад медицинске сестре на превентиви, сарадња са Домом здравља, хигијенско-епидемиолошке контроле, консултативно-саветодавни рад и предавања за родитеље, изложбе тематских дечјих радова... Брига о здрављу деце огледа се и кроз уравнотежену исхрану коју деца добијају. С обзиром на то да установа нема нутриционисту, јеловник се формира на основу консултација са стручњацима из Предшколске установе „Пчелица” из Ниша. Програм социјалне заштите постоји и спроводи се на основу предвиђених критеријума за помоћ породицама деце која долазе из сиромашних средина и корисницима социјалне помоћи и то најчешће у виду бесплатних obroка и прибора за децу у Припремном предшколском програму, бесплатних посета дечјим представама и друго. Остварена је сарадња са надлежним институцијама (Центар за социјални рад, Општинска служба за друштвену бригу о деци, Дом здравља и сл.).</p> <p>Учење и развој детета у Установи подржава се и кроз пружање подршке породици. На нивоу установе и васпитних група планирају се и реализују различити облици сарадње са породицом: иницијални родитељски састанци, општи родитељски састанци, дневни контакти и размена информација о детету, индивидуални разговори; обавештења на паноима за родитеље; заједничко учешће у креирању дечјег портфолија; увид у дечје продукте и дечје и групне портфолије; кутак за родитеље (део простора у вртићу са литературом намењеном родитељима...), постављање кутија за сугестије и сл. У циљу редовног похађања предшколског програма Установа организује обилазак породица, посебно у ромским насељима. Родитељи се на различите начине укључују у организацију живота у вртићу и у непосредан васпитни рад: могућност да родитељ уђе у групу и сагледа своје дете у контексту живота у колективу – „Отворена врата”; креативне радионице за израду материјала, угледне активности у којима учествују чланови породица, едукативна улога родитеља из домена струке (нпр. „Хигијена уста и зуба”...).</p>

Етос	Опис квалитета
	<p>У Установи се поштују права детета и одраслих и негује клима поверења. Документација са подацима о деци (портфолија и радне књиге) чува се на одређеним местима, уредно сложена. Запослени су упознати са законским одредбама које се тичу поверљивости података. Права других и приватност се поштују (нпр. за фотографисање деце тражи се сагласност родитеља). Ради обезбеђивања права на приватност, користи се посебно уређени простор за индивидуалне разговоре. Запослени и родитељи се континуирано информишу о томе шта све јесте насиље. Деца и васпитачи учествују у различитим манифестацијама а на основу процене коју доноси Педагошки колегијум (маскенбал, радионице, изложбе радова, приредбе...).</p> <p>У Установи се негује клима припадности и заједништва. Постоји доследно поштовање норми којима је регулисано понашање и одговорност свих. У личним обраћањима свих у предшколској установи видљиво је међусобно уважавање, поверење и толеранција. Запослени се обраћају једни другима са уважавањем. На исти начин се обраћају и деци, истовремено инсистирајући на поштовању правила понашања. За дискриминаторско понашање предвиђене су мере и санкције. Функционише систем редовног информисања родитеља о активностима и делатностима установе (дневни контакти, писана обавештења, панои, сајт...). За новопридошло особље примењује се систем пружања помоћи у прилагођавању на нову средину, на основу процедура прописаних Планом увођења у посао. Искуснији радници уводе у посао новопридошле кроз систем менторства, али и кроз неформалну подршку.</p> <p>Установа подржава и промовише квалитетан васпитно-образовни рад. Промоција вртића се врши путем локалних медија (ТВ Куршумлија, штампани медији...), сајта, фејсбук странице, разноврсног штампаног матерјала (информативног и едукативног) и учешћем у културним и јавним манифестацијама у локалној заједници. Промоцији и угледу вртића доприноси заједничко ангажовање и тимски рад запослених. Подстиче се и подржава размена искустава на нивоу установе кроз угледне активности али и кроз сарадњу са основним школама у окружењу.</p> <p>Амбијент Установе је пријатан за све. Простор у објектима вртића је пријатан, функционално и естетски уређен и пружа утисак добродошлице. Простор установе је прилагођен потребама деце са сметњама у развоју и инвалидитетом. Дечји радови/продукти разних активности изложени су у ходницима и радним собама где се одвија васпитно-образовни рад.</p> <p>У Установи је развијена сарадња на свим нивоима. Организована је функционална сарадња и међусобна информисаност између руководећих, стручних и саветодавних органа. Тимски се реализују различите врсте активности. Постоји стална сарадња и размена искустава између радних јединица. Остварује се сарадња са основним школама на нивоу установе, као и на нивоу објеката/групе, која се спроводи по унапред утврђеном плану сарадње. Предшколска установа реализује сарадњу са различитим институцијама (културним, образовним...) у циљу остварења програмских циљева (нпр. у сарадњи са Савезом за школски спорт Општине Куршумлија реализује се Школа играња/плеса). У оквиру програма културне и јавне делатности Установа организује различите пригодне свечаности: Јесење свечаности/маскенбал, новогодишње, ускршње и завршне приредбе, приредбе поводом Дечје недеље и сл.</p>

Организација рада и руковођење	Опис квалитета
	<p>Рад Установе организован је ефективно и ефикасно: директор обезбеђује несметано одвијање процеса рада; постоји јасна организациона структура са дефинисаним процедурама и носиоцима одговорности и обавеза; директор поставља јасне захтеве запосленима у вези са задатком; задужења запослених равномерно су распоређена уважавајући услове рада; формирани су стручни органи и тимови у складу са законском регулативом и компетенцијама запослених; систем информисања о свим важним питањима из живота и рада установе добро је организован.</p> <p>Руковођење је у функцији унапређивања рада Установе: директор ефикасно руководи радом васпитно-образовног већа и педагошког колегијума; запослени се укључују у процес доношења одлука; благовремено се предузимају одговарајуће мере за решавање свакодневних проблема на нивоу установе; уважавају се предлози Савета родитеља за унапређивање рада установе у складу са могућностима; мотивисање запослених је углавном путем похвала и промоција постигнућа; стручно усавршавање запослених у установи се континуирано подстиче, подржава и прати.</p> <p>У Установи функционише систем за праћење и вредновање квалитета рада. Директор планира и остварује инструктивни увид и надзор у свим сегментима рада установе (и води евиденцију о томе - белешке са запажањима); помоћник директора такође остварује педагошко-инструктивни рад у установи у складу са задужењима и планом. На основу резултата праћења нема посебних мера за унапређивање рада на нивоу установе – мере се предлажу индивидуално. Рад стручних органа у установи у функцији је праћења и подстицања развоја и напредовања деце; директор учествује у раду стручних тимова. Тим за самовредновање остварује самовредновање рада установе континуирано, у складу са Правилником и годишњим планом; самовредновање је објективно, рађено на основу прописаних стандарда, са јасно идентификованим јаким странама и сегментима које треба унапређивати.</p> <p>Лидерско деловање директора у функцији је развоја Установе и огледа се у посвећености послу, подршци и поверењу у запослене и њихове могућности, отворености за промене и подржавању иновација, практиковању и подстицању целоживотног учења, као и развијеној сарадњи са другим установама, организацијама, социјалним партнерима и локалном заједницом. Директор самовреднује свој рад према стандардима компетенција директора и на основу резултата планира лични професионални развој. На тај начин, пружајући модел осталим запосленима, подржава процес самовредновања, како индивидуално тако и на нивоу Установе.</p>

Ресурси	Опис квалитета
	<p>У Установи је тренутно запослен потребан број васпитача у односу на број деце. Установа према броју васпитних група има право и на стручног сарадника педагога/психолога. Ово радно место је признато/одобрено и систематизовано али због тренутно важећих прописа у вези са запошљавањем није још увек попуњено. Број осталих запослених је у складу са прописима. Квалификације запослених су одговарајуће. Установа стално у свој рад укључује стажисте и волонтере (који су често родитељи).</p> <p>Људски ресурси су у функцији квалитета рада Установе. Установа има годишњи план стручног усавршавања, који је углавном заснован на самовредновању. Запослени се стручно усавршавају у складу са потребама и материјалним могућностима, а новостечена знања из области у којима су се стручно усавршавали примењују у свакодневном раду и размењују са колегама. Васпитачи и стручни сарадник за физичко васпитање тимским радом доприносе унапређивању квалитета васпитно-образовног процеса (пре свега у области физичког развоја). Приправници се уводе у посао у складу са Правилником, а постоји и посебан Програм увођења приправника у посао.</p> <p>Материјално-технички ресурси (простор, опрема и дидактичка средства) су обезбеђени. Установа располаже адекватним простором, у складу са нормативом, који је у оба објекта оплемљен продукцијом деце и васпитача. Простор у објектима је уређен да одговара потребама деце различитог/одређеног узраста. Установа располаже различитим дидактичким средствима за реализацију квалитетног васпитно-образовног рада. Према извештајима санитарне инспекције, простор Установе испуњава здравствено-хигијенске услове.</p> <p>Постојећи материјално-технички ресурси и дидактичка средства користе се функционално, тј. у функцији су остваривања циљева васпитања и образовања, односно постизања квалитета рада.</p>

Сумарна процена квалитета рада установе	Оцена
<p data-bbox="282 327 1409 428">Од укупно 29 стандарда квалитета рада који се процењују, Установа је остварила свих 29 стандарда, односно 100% и то 86,21 % свих стандарда на нивоу 4, и 13,79% на нивоу 3.</p> <p data-bbox="282 432 1409 499">Уочене јаке стране рада Установе, односно успешно остварени стандарди квалитета, одлична су полазна основа за даљи развој.</p> <p data-bbox="282 533 1170 571">На основу наведеног, општи квалитет Установе оцењује се оценом 4.</p>	

Прилог 1

Кључни стандарди	1.4.	2.3.	2.4.	2.6.	3.2.	4.1.	5.3.	5.5.	6.4.	7.2.
Ниво остварености (1, 2, 3, 4)	4	3	4	3	3	4	4	4	4	4

Додатни стандарди	1.1.	1.2.	3.1.	3.3.	4.3.
Остварени стандарди	✓	✓	✓	✓	✓

Изабрани стандарди	2.1.	2.5.	5.2.	6.2.	6.3.
Ниво остварености (1, 2, 3, 4)	4	4	4	4	4

Преостали стандарди	1.3.	2.2.	4.2.	5.1.	5.4.	6.1.	7.1.	7.3.	7.4.
Остварени стандарди	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

- ✓ - остварен стандард
 □ - неостварен стандард